

Testování konečných automatů

Radek Mařík

ČVUT FEL, K13132

27. října 2016

- 1 Konečný automat - základy
  - Definice
- 2 Neformální přístup testování automatů
  - Terminologie
  - Postup
  - Problémy
- 3 Formalizace testování automatů
  - Definice
  - Příklad
  - Konstrukce charakterizační množiny

Konečné automaty v praxi ^[Bei95]

- výborný model pro testování aplikací řízených pomocí menu,
- **software řízený pomocí menu:** primární ovládání se provádí pomocí výběru z položek menu.
- široké použití v objektově orientovaném návrhu.

Konečný automat

- abstraktní stroj, jehož počet stavů a vstupních symbolů je konečný a neměnný.
- skládá se ze
  - stavů (vrcholy),
  - přechodů (hrany),
  - vstupů (označení hran) a
  - výstupů (označení hran či uzlů).

Konečný automat ^[H198]

- Nechť *Input* je konečná abeceda.
- *Konečný stavový automat* nad *Input* obsahuje následující položky:
  - 1 konečnou množinu Q prvků nazývanou *stavy*.
  - 2 podmnožinu I množiny Q obsahující *počáteční stavy*.
  - 3 podmnožinu T množiny Q obsahující *konečné stavy*.
  - 4 konečnou množinu *přechodů*, které pro každý stav a každý symbol vstupní abecedy vrací následující stav.

Přechodová funkce

$$\mathbf{F} : Q \times \text{Input} \rightarrow \mathcal{P}Q$$

- $\mathbf{F}(q, \text{input})$ obsahuje možné stavy automatu, do kterých lze přejít ze stavu q po přijmutí symbolu *input*.
- $\mathcal{P}Q$ označuje množinu všech podmnožin Q (*potenční množina množiny* Q).

Konečný automat s výstupem ^[HI98]

- *Input* konečná abeceda.
- *Konečný automat* nad množinou *Input* obsahuje následující komponenty:
  - 1 Konečná množina Q prvků nazývaných *stavy*.
  - 2 Podmnožina I množiny Q obsahující *počáteční stavy*.
  - 3 Podmnožina T množiny Q obsahující *koncové stavy*.
  - 4 Množina *Output* možných výstupů.
  - 5 Konečná množina *přechodů*, které pro každý stav a každý symbol vstupní abecedy vrací množinu možných následujících stavů.

Výstupní funkce

$$\mathbf{G} : Q \times \text{Input} \rightarrow \text{Output}$$

- pro každý stav a pro každý vstupní symbol určuje výstupní symbol.
- **F** a **G** mohou být parciální funkce.

Příklady konečných automatů ^[H198]

Množina *Input*

- akce či příkazy uživatele zadaných na klávesnici,
- kliky či pohyby myše,
- přijmutí signálu ze senzoru.

Množina stavů *Q*

- hodnoty jistých důležitých proměnných systému,
- mód chování systému,
- druh formuláře, který je viditelný na monitoru,
- zda jsou zařízení aktivní či ne.

Kódování vstupů ^[Bei95]

Vstupy

- **Vstupní událost:** rozlišitelná opakovatelná událost jako fixní sekvence aktivity vstupů.
- **Kódování vstupních událostí:** přiřazení jména či čísla.
- **Vstupní symboly:** množina vzájemně různých symbolů použitých pro kódování vstupních událostí.

Kódování stavů [Bei95]

Stavy

- **Stav:** stavy se zobrazují jako uzly diagramu stavového automatu.
- **Kód stavu:** přiřazení symbolů ke stavům.
- **Okamžitý stav:** stav, ve kterém se právě systém nachází.
- **Počáteční stav:** speciální stav systému, ve kterém se systém nachází před přijmutím jakéhokoli vstupní události.
- **Čítač stavů:** hypotetické nebo aktuální místo paměti držící kód okamžitého stavu.
- **Počet stavů:** počet vzájemně různých kódů stavu.

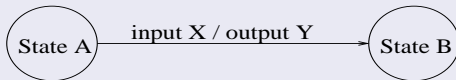

Přechody a výstupy ^[Bei95]

Přechody

- **Přechod:** odezva systému na vstupní událost, při které se může změnit jeho stav.

- **Vlastní přechod:** při přechodu se stav nezmění; hrana vede stavu zpět do tohoto stavu.

Výstupy

- **Výstupní událost:** systém může produkovat na svém výstupu aktivity při změnách stavu či při přechodech.
- **Kódování výstupu:** symbol výstupní události.
- **Nulový výstup:** hypotetická výstupní událost, při které systém na svém výstupu neprovede žádnou aktivitu.

Stavový diagram ^[Bei95]

- **Vrcholy:** zobrazují stavy (stav softwarové aplikace).
- **Hrany:** znázorňují přechody (výběr položky v menu).
- **Atributy hran (vstupní kódy):** např. akce myši, Alt+Key, funkční klíče, klávesy pohybu kursoru.
- **Atributy hran (výstupní kódy):** např. zobrazení jiného menu či otevření dalšího okna.

Model vesmírné lodi *Enterprise*

- tři nastavení impulsního motoru:
tah vpřed(d), neutrál(n), a zpětný tah(r).
- tři možné stavy pohybu:
pohyb dopředu(F), zastavena(S), a pohyb vzad(B).
- kombinace vytvoří devět stavů:
DF, DS, DB, NF, NS, NB, RF, RS, a RB.
- možné vstupy: $d > d$, $r > r$, $n > n$, $d > n$, $n > d$, $n > r$, $r > n$.

Stavový prostor Enterprise ^[Bei95]

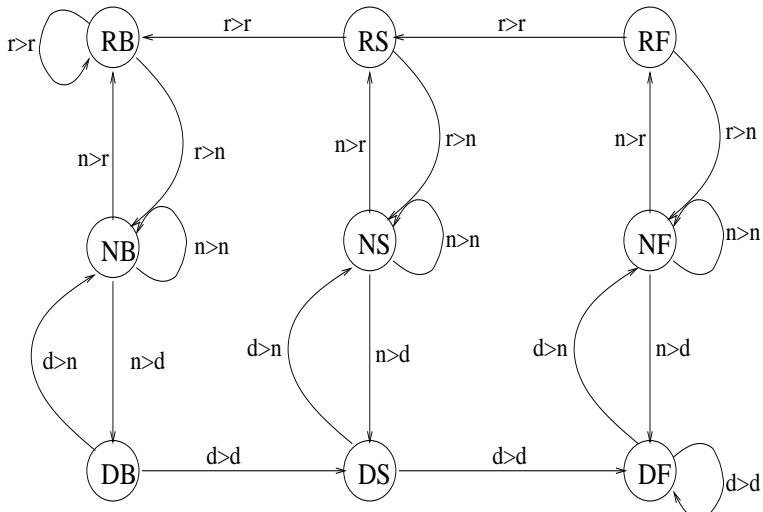
BACKWARD

STOPPED

FORWARD

Vlastnosti stavových diagramů ^[Bei95]

Vlastnosti

- silně souvislý graf,
- stavové grafy rostou velmi rychle,
- typicky se uvažují všechny možné i nemožné vstupy v daném stavu - implementace systému nemusí být správná.
- pěkná symetrie je velmi řídký jev v praxi.

Přechodové tabulky ^[Bei95]

- má pro každý stav jeden řádek a pro každý vstup jeden sloupec,
- ve skutečnosti jsou tabulky dvě s stejným tvarem:
  - tabulka přechodů
  - tabulka výstupů
- hodnotou pole v tabulce přechodů je příští stav,
- hodnotou pole v tabulce výstupů je výstupní kód pro daný přechod.
- **hierarchické (vnořené) automaty** jsou jedinou cestou, jak se vyhnout obrovským tabulkám (např. stavová schémata, angl. statechart, starchart, atd.)

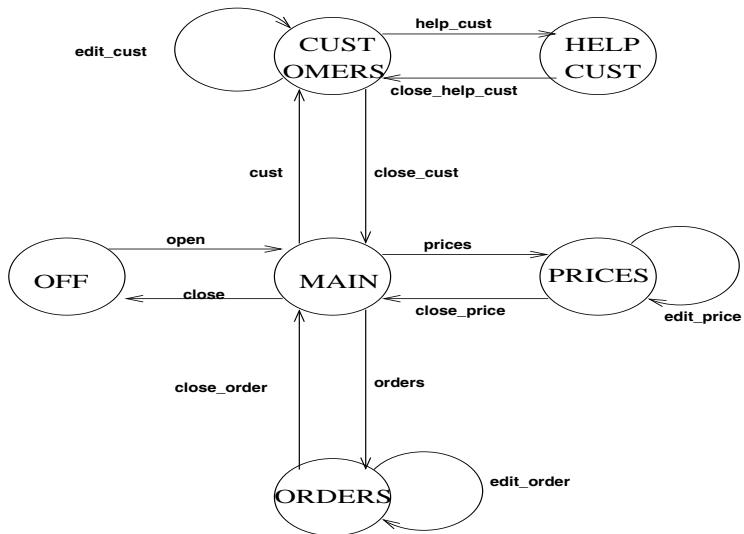

Přechodová tabulka Enterprise ^[Bei95]

Enterprise

STATE	$r > r$	$r > n$	$n > n$	$n > r$	$n > d$	$d > d$	$d > n$	$r > d$	$d > r$
RB	RB	NB							
RS	RB	NS							
RF	RS	NF							
NB			NB	RB	DB				
NS			NS	RS	DS				
NF			NF	RF	DF				
DB						DS	NB		
DS						DF	NS		
DF						DF	NF		

Příklad - estimátor ^[HI98]

Dosažitelnost stavů ^[Bei95]

- **Dosažitelný stav:** stav B je dosažitelný ze stavu A , jestliže existuje sekvence vstupů taková, která převede systém ze stavu A do stavu B .
- **Nedosažitelný stav:** stav je nedosažitelný, pokud není dosažitelný, zvláště z počátečního stavu. Nedosažitelné stavy znamenají typicky chybu.
- **Silně souvislý:** všechny stavy konečného automatu jsou dosažitelné z počátečního stavu. Většina modelů v praxi je silně souvislá, pokud neobsahují chyby.
- **Isolované stavy:** množina stavů, které nejsou dosažitelné z počátečního stavu. Pokud existují, jedná se o velmi podezřelé, chybové stavy.
- **Reset:** speciální vstupní akce způsobující přechod z jakéhokoliv stavu do počátečního stavu.

Rozdělení stavů ^[Bei95]

- **Množina počátečního stavu:** Jakmile se provede přechod z této množiny, pak se do této množiny již nelze vrátit (např. boot systému).
- **Pracovní stavy:** po opuštění množiny počátečního stavu, se systém pohybuje v silně souvislé množině stavů, kde se provádí většina testování.
- **Počáteční stav pracovní množiny:** stav pracovní množiny, který je možné považovat za “výchozí stav”.
- **Množina koncových stavů:** dostane-li se systém do této množiny, nelze se zpět vrátit do pracovní množiny, např. ukončovací sekvence programu.
- **Úplně specifikovaný:** je systém, pokud je přechody a výstupní kódy definovány pro jakoukoliv kombinaci vstupního kódu a stavu.
- **Okružní cesta stavu A :** sekvence přechodů jdoucí ze stavu A do stavu B a zpět do A .

Ověřování modelu ^[Bei95]

- 1 úplnost a konzistence, tj. kontrola chybějících vstupů, jednoznačnosti, rozpory, atd.
- 2 jednoznačné kódování vstupů,
- 3 minimální automaty,
- 4 modely, které nejsou silně souvislé, jsou typicky chybou modelu nebo chybou v návrhu.

Obecný návod k testování automatů ^[Bei95]

- 1 identifikuj vstupy.
- 2 definuj kódy vstupů. Vstupy, které netestujeme se nezahrnují.
- 3 identifikuj stavy.
- 4 definuj kódování stavů.
- 5 identifikuj výstupní akce.
- 6 definuj kódování výstupních akcí.
- 7 specifikuj tabulku přechodů a tabulku výstupů a zkontroluj ji - jeden z nejnamáhavějších kroků návrhu,
- 8 navrhni testy,
- 9 proved' testy,
- 10 pro každý vstup ověř jak přechod, tak i výstup.

Návrh testů ^[Bei95]

- Každý test začíná v počátečním stavu.
- Z počátečního stavu se systém přivede nejkratší cestou k vybranému stavu, provede se zadaný přechod a systém se nejkratší možnou cestou přivede opět do počátečního stavu; vytváříme tzv. okružní cestu.
- Každý test staví na předchozích jednodušších testech.
- Určíme vstupní kód pro každý přechod okružní cesty.
- Určíme výstupní kódy asociované s přechody okružní cesty.
- **Ověříme**
  - kódování vstupů,
  - kódování výstupů,
  - stavy,
  - každý přechod.
- **Je každý koncový stav dosažitelný?**

Skryté stavy

- **Je systém v počátečním stavu?**

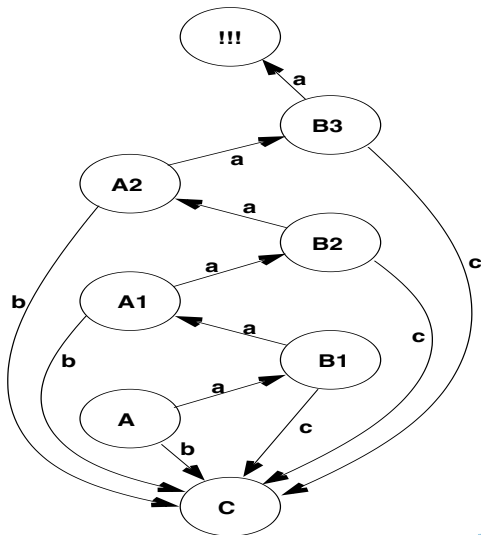
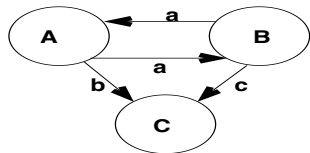
- Test nelze zahájit, pokud systém není potvrzeným způsobem v počátečním stavu.
- Aplikace si uchovávají persistentně své nastavení.
- Jestliže předchozí test selže, v jakém stavu se aplikace nachází?

- **Má implementace skryté stavy?**

- Při testování softwaru můžeme předpokládat věci, které nemusí obecně platit.
  - např. že víme, ve kterém stavu se systém nachází.
- Typicky se nejedná o jeden či dva skryté stavy, ale stavový prostor se zdvojnásobuje či jinak násobí.

Skryté stavy

Testovatelnost ^[Bei95]

- 1 explicitní počítadlo stavů,
- 2 resetování do specifického stavu,
- 3 krokování,
- 4 trasování přechodů.
- 5 explicitní tabulka vstupního kódování,
- 6 explicitní tabulka výstupního kódování,
- 7 explicitní tabulka přechodové funkce.

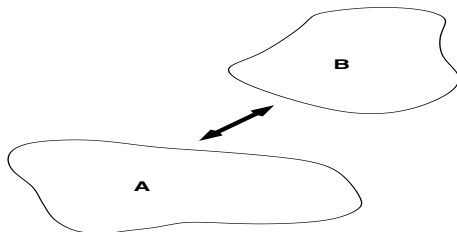
Omezení:

- velké stavové grafy,
- vnořené modely versus vnořené systémy,
- nedostatečná podpora.

Testování konečného automatu ^[H198]

- založeno na izomorfismu konečných automatů,
- $\mathcal{A} = (\text{Input}, Q, \mathbf{F}, q_0)$
- $\mathcal{A}' = (\text{Input}, Q', \mathbf{F}', q_0')$
- $g : \mathcal{A} \rightarrow \mathcal{A}'$
- $g : Q \rightarrow Q'$
  - 1 $g(q_0) = q_0'$
  - 2 $\forall q \in Q, \text{input} \in \text{Input},$
 $g(\mathbf{F}(q, \text{input})) = \mathbf{F}'(g(q), \text{input})$

Konstrukce množiny testů ^[HI98, Cho78]

Chowova W metoda

- Necht' L je množina vstupních sekvencí a q, q' dva stavy. L rozliší stav q od q' , jestliže existuje sekvence k v L taková, že výstup získaný aplikací k na automat ve stavu q je různý od výstupu získaný aplikací k na stav q' .
- Automat je *minimální*, pokud neobsahuje redundantní stavy.
- Množina vstupních sekvencí W se nazývá *charakterizační množina*, jestliže může rozlišit jakékoliv dva stavy automatu.
- **Pokrytí stavu** je množina vstupních sekvencí L taková, že lze nalézt prvek množiny L , kterým se lze dostat do jakéhokoliv žádaného stavu z počátečního stavu q_0 .
- **Pokrytí přechodů** minimálního automatu je množina vstupních sekvencí T , která je pokrytím stavů a uzavřená z hlediska pravé kompozice s množinou vstupů *Input*.
  - $sequence \in T = L \bullet (Input^1 \cup \{\langle \rangle\})$

Generování množiny testů ^[HI98, Cho78]

- O kolik je v implementaci více testů než ve specifikaci? (k)
- $Z = Input^k \bullet W \cup Input^{k-1} \bullet W \cup \dots \cup Input^1 \bullet W \cup W$
  - Jestliže A a B jsou množiny sekvencí stejné abecedy, pak $A \bullet B$ značí množinu sekvencí, složených ze sekvencí množiny A následující sekvencí z B .
  - k kroků do “neznámého” prostoru následovaných ověřením stavu

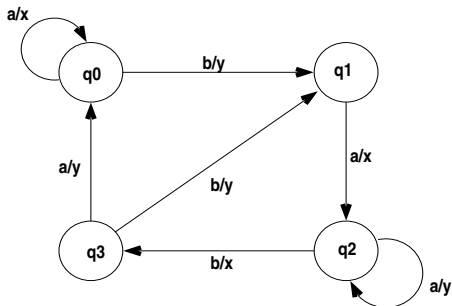
- Konečná **množina testů**:

$$T \bullet Z$$

- Pokrytí přechodů zajišťuje,
  - že všechny stavy a přechody specifikace jsou implementovány,
  - množina Z zajišťuje, že implementace je ve stejném stavu, který určuje specifikace.
  - Parametr k jistí, že do jisté úrovně všechny skryté stavy implementace jsou testovány.

Jednoduchý příklad ^[HI98]

- $Input = \{a, b\}$
- $L = \{\langle \rangle, a, b :: a, b :: a :: b\}$, $\langle \rangle \dots$ nulový vstup
- $T = \{\langle \rangle, a, b, b :: a, b :: b, b :: a :: a, b :: a :: b, b :: a :: b :: a, b :: a :: b :: b\}$
- $W = \{a, b\}$ ^[Chy84], pp. 31–34
  - $Z = Input \bullet W \cup W$
  - $= \{a, b\} \bullet \{a, b\} \cup \{a, b\}$
  - $= \{a, b, a :: a, a :: b, b :: a, b :: b\}$

Testovací množina příkladu ^[HI98]

 $T \bullet Z =$
 $= \{ \langle \rangle, a, b, b::a, b::b, b::a::a, b::a::b, b::a::b::a, b::a::b::b \}$
 $\bullet \{ a, b, a::a, a::b, b::a, b::b \}$
 $= \{ a, b, a::a, a::b, b::a, b::b,$
 $a::a, a::b, a::a::a, a::a::b, a::b::a, a::b::b,$
 $b::a, b::b, b::a::a, b::a::b, b::b::a, b::b::b,$
 $b::a::a, b::a::b, b::a::a::a, b::a::a::b, b::a::b::a, b::a::b::b,$
 $b::b::a, b::b::b, b::b::a::a, b::b::a::b, b::b::b::a, b::b::b::b,$
 $b::a::a::a, b::a::a::b, b::a::a::a::a, b::a::a::a::b, b::a::a::b::a, b::a::a::b::b,$
 $b::a::b::a, b::a::b::b, b::a::b::a::a, b::a::b::a::b, b::a::b::b::a, b::a::b::b::b,$
 $b::a::b::a::a, b::a::b::a::b, b::a::b::a::a::a,$
 $b::a::b::a::a::b, b::a::b::a::b::a, b::a::b::a::b::b,$
 $b::a::b::b::a, b::a::b::b::b, b::a::b::b::a::a,$
 $b::a::b::b::a::b, b::a::b::b::b::a, b::a::b::b::b::b \}$
 $= \dots$ simplification

Aplikace ^[Bei95]

- software řízený pomocí menu,
- objektově orientovaný software,
- protokoly,
- řadiče zařízení,
- starší hardware,
- mikropočítače průmyslových a domácích zařízení,
- instalace softwaru,
- software pro archivaci či obnovení.

Mealyho automat [Mea55, Mat13]

Definition 1 (Mealyho automat s konečným počtem stavů je)

- 6-tice $M(X, Y, Q, q_0, \delta, \lambda)$:
  - X je konečná množina vstupních symbolů (vstupní abeceda),
  - Y je konečná množina výstupních symbolů (výstupní abeceda),
  - Q je konečná množina stavů,
  - $q_0 \in Q$ je počáteční stav,
  - $D \subseteq Q \times X$ je specifikační doména,
  - $\delta : D \rightarrow Q$ je přechodová funkce,
  - $\lambda : D \rightarrow Y$ je výstupní funkce.
-
- Jestliže $D = Q \times X$, potom M je **úplný** Mealyho automat ^[SP10].
  - Řetězec $\alpha = x_1 \dots x_k, \alpha \in I^*$ je **definovaná vstupní sekvence** pro stav $q \in Q$, jestliže existují $q_1, \dots, q_{k+1}$, kde $q_1 = q$ takové, že $(q_i, x_i) \in D$ a $\delta(q_i, x_i) = q_{i+1}$ pro všechna $1 \leq i \leq k$.

Minimalita automatu [SP10, Mat13]

Dán Mealyho automat $M(X, Y, Q, q_0, \delta, \lambda)$ s konečným počtem stavů.

- Rozšíření přechodové a výstupní funkce aplikovanou na vstupní symbol x na definované vstupní sekvence α , zahrnující prázdnou sekvenci ϵ :
  - pro $q \in Q$, $\delta(q, \epsilon) = q$ a $\lambda(q, \epsilon) = \epsilon$
  - $\delta(q, \alpha x) = \delta(\delta(q, \alpha), x)$
  - $\lambda(q, \alpha x) = \lambda(\delta(q, \alpha), x)$
- $\Omega(q)$ je množina všech definovaných vstupních sekvencí pro stav $q \in Q$.
- Dva stavy $q, q' \in Q$ jsou **rozlišitelné**, jestliže existuje $\gamma \in \Omega(q) \cap \Omega(q')$ takové, že $\lambda(q, \gamma) \neq \lambda(q', \gamma)$. Pak říkáme, že γ **rozlišuje** stavy q a q' .
- Dva stavy $q_1, q_2 \in Q$; $q_1 \neq q_2$ jsou **stavově ekvivalentní**, jestliže po aplikaci jakékoliv vstupní sekvence vedou do stejných nebo ekvivalentních stavů.
- M je **minimální**, jestliže žádné jeho dva stavy nejsou ekvivalentní
[Ner58, Gil60]

C-ekvivalence stavů [SP10, Mat13]

Dán Mealyho automat $M(X, Y, Q, q_0, \delta, \lambda)$ s konečným počtem stavu.

- Necht' je dána množina $C \subseteq \Omega(q) \cap \Omega(q')$.
- Stav $q_1, q_2 \in Q$ jsou **C-ekvivalentní**,
jestliže $\lambda(q, \gamma) \neq \lambda(q', \gamma)$ pro všechny $\gamma \in C$.

Dva automaty $M_1(X, Y, Q_1, q_0^1, \delta_1, \lambda_1)$ a $M_2(X, Y, Q_2, q_0^2, \delta_2, \lambda_2)$ jsou **ekvivalentní**, jestliže

- 1 pro každý stav $q \in M_1$ existuje $q' \in M_2$ takový, že q a q' jsou ekvivalentní a
- 2 pro každý stav $q \in M_2$ existuje $q' \in M_1$ takový, že q a q' jsou ekvivalentní.

k-ekvivalence

- Necht' $M_1(X, Y, Q_1, q_0^1, \delta_1, \lambda_1)$ a $M_2(X, Y, Q_2, q_0^2, \delta_2, \lambda_2)$ jsou dva automaty.
- Stav $q_i \in Q_1$ a $q_j \in Q_2$ se považují za **k-ekvivalentní**, jestliže po aplikování jakékoliv vstupní sekvence délky k jsou produkovány identické výstupní sekvence.

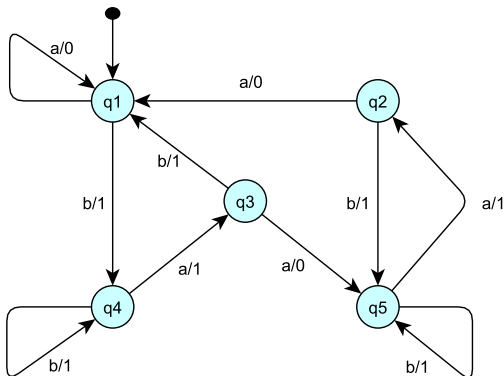
Charakterizační množina W [SP10, Mat13]

Nechť Mealyho automat $M(X, Y, Q, q_0, \delta, O)$ s konečným počtem stavů je minimální a úplný.

- W je konečná množina vstupních sekvencí, která rozliší jakýkoliv pár stavů $q_i, q_j \in Q$.
- Každá vstupní sekvence $\gamma \in W$ má konečnou délku.
- Pro každé dva stavy $q_i, q_j \in Q$ množina W obsahuje (alespoň jednu) vstupní sekvenci γ takovou, že

$$\lambda(q_i, \gamma) \neq \lambda(q_j, \gamma)$$

Příklad charakterizační množiny ^[HI98]

- $Input = \{a, b\}$
- $W = \{baaa, aa, aaa\}$
- $\lambda(q_1, baaa) = 1101$
- $\lambda(q_2, baaa) = 1100$
- $\lambda(q_1, baaa) \neq \lambda(q_2, baaa) \implies baaa$ rozlišuje stavy q_1 a q_2

k -ekvivalentní rozklad stavů Q [Mat13]

- k -ekvivalentní rozklad stavů Q označovaný jako P_k je soubor n konečných množin $\Sigma_{k,1}, \Sigma_{k,2}, \dots, \Sigma_{k,n}$ takových

$$\cup_{i=1}^n \Sigma_{k,i} = Q$$

- Stavů v $\Sigma_{k,i}$ jsou k -ekvivalentní.
- Jestliže $q_{\ell_1} \in \Sigma_{k,i}$ a $q_{\ell_2} \in \Sigma_{k,j}$ pro $i \neq j$, potom q_{ℓ_1} a q_{ℓ_2} jsou k -rozlišitelné.

Konstrukce W množiny ^[Mat13]

Postup

- 1 Vytvoření sekvencí k -ekvivalentních rozklad stavů Q označenou jako $P_1, P_2, \dots, P_m, m > 0$
  - 2 Prohledání k -ekvivalentních rozkladů v opačném pořadí se současnou konstrukcí rozlišujících sekvencí pro každou dvojici stavů.
- Je garantována konvergence postupu.
  - Po skončení postupu každá třída $\Sigma_{K,j}$ konečného rozkladu P_K definuje třídu ekvivalentních stavů (typicky 1).

Neformálně:

- nejprve se zjistí, co lze rozlišit v jednom kroku
- po té ve dvou krocích
- atd.

Konstrukce W množiny ^[Mat13]

Tabulární reprezentace M .

0-ekvivalenční rozklad $P_0 = \{\Sigma_1 = \{q_1, q_2, q_3, q_4, q_5\}\}$

Současný stav	Výstup		Následující stav	
	a	b	a	b
q_1	0	1	q_1	q_4
q_2	0	1	q_1	q_5
q_3	0	1	q_5	q_1
q_4	1	1	q_3	q_4
q_5	1	1	q_2	q_5

Konstrukce 1-ekvivalenční rozklad P_1 ^[Mat13]

1-ekvivalenční rozklad $P_1 = \{\Sigma_1 = \{q_1, q_2, q_3\}, \Sigma_2 = \{q_4, q_5\}\}$.

Σ	Současný stav	Výstup		Následující stav	
		a	b	a	b
1	q_1	0	1	q_1	q_4
	q_2	0	1	q_1	q_5
	q_3	0	1	q_5	q_1
2	q_4	1	1	q_3	q_4
	q_5	1	1	q_2	q_5

Konstrukce 2-ekvivalenční rozklad: přepis P_1 ^[Mat13]

Přepis P_1 , stav q_i je nahrazen $q_{i,j}$, přičemž $q_i \in \Sigma_j$.

Σ	Současný stav	Následující stav	
		a	b
1	q_1	$q_{1,1}$	$q_{4,2}$
	q_2	$q_{1,1}$	$q_{5,2}$
	q_3	$q_{5,2}$	$q_{1,1}$
2	q_4	$q_{3,1}$	$q_{4,2}$
	q_5	$q_{2,1}$	$q_{5,2}$

Konstrukce 2-ekvivalenční rozklad: konstrukce P_2 ^[Mat13]

Konstrukce P_2 . Rozdělení $\Sigma_{1,j}$ podle skupin příštích stavů.

Σ	Současný stav	Následující stav	
		a	b
1	q_1	$q_{1,1}$	$q_{4,3}$
	q_2	$q_{1,1}$	$q_{5,3}$
2	q_3	$q_{5,3}$	$q_{1,1}$
3	q_4	$q_{3,2}$	$q_{4,3}$
	q_5	$q_{2,1}$	$q_{5,3}$

Konstrukce 3-ekvivalenční rozklad: konstrukce P_3 ^[Mat13]

Konstrukce P_3 . Rozdělení $\Sigma_{2,j}$ podle skupin příštích stavů.

Σ	Současný stav	Následující stav	
		a	b
1	q_1	$q_{1,1}$	$q_{4,3}$
	q_2	$q_{1,1}$	$q_{5,4}$
2	q_3	$q_{5,4}$	$q_{1,1}$
3	q_4	$q_{3,2}$	$q_{4,3}$
4	q_5	$q_{2,1}$	$q_{5,4}$

Konstrukce 4-ekvivalenční rozklad: konstrukce P_4 ^[Mat13]

Konstrukce P_4 . Rozdělení $\Sigma_{3,j}$ podle skupin příštích stavů.

Σ	Současný stav	Následující stav	
		a	b
1	q_1	$q_{1,1}$	$q_{4,4}$
2	q_2	$q_{1,1}$	$q_{5,5}$
3	q_3	$q_{5,5}$	$q_{1,1}$
4	q_4	$q_{3,3}$	$q_{4,4}$
5	q_5	$q_{2,2}$	$q_{5,5}$

Nalezení rozlišujících sekvencí: příklad ^[Mat13]

- 1 Nalezněme rozlišující sekvenci stavů q_1 a q_2 .
- 2 Inicializace rozlišující sekvence: $z = \epsilon$.
- 3 Najdi tabulky P_i a P_{i+1} takové, že (q_1, q_2) jsou ve stejné skupině v P_i a v různých skupinách v P_{i+1} :
  - dostaneme P_3 a P_4 .
- 4 Nalezni vstupní symbol rozlišující q_1 a q_2 v tabulce P_3
  - Rozlišujícím symbolem je b .
  - Prodluž rozlišující sekvenci: $z := z.b = \epsilon.b = b$.
- 5 Nalezni příští stavy stavů q_1 a q_2 po aplikaci symbolu b
  - dostaneme q_4 a q_5 .
- 6 Najdi tabulky P_i a P_{i+1} takové, že (q_4, q_5) jsou ve stejné skupině v P_i a v různých skupinách v P_{i+1} :
  - dostaneme P_2 a P_3 .
- 7 $(q_4, q_5) \rightarrow P_2, P_3 \rightarrow a \rightarrow z = ba$
- 8 $(q_3, q_2) \rightarrow P_1, P_2 \rightarrow a \rightarrow z = baa$
- 9 $(q_1, q_5) \rightarrow P_0, P_1 \rightarrow a \rightarrow z = baaa$
- 10 Opakuj pro každý pár (q_i, q_j) : $W = \{a, aa, aaa, baaa\}$

Literatura I

-
- Boris Beizer.
Black-Box Testing, Techniques for Functional Testing of Software and Systems.
John Wiley & Sons, Inc., New York, 1995.
-
- T.S. Chow.
Testing software design modeled by finite-state machines.
IEEE Transactions on Software Engineering, SE-4(3):178–187, May 1978.
-
- Michal Chytil.
Automaty a gramatiky.
SNTL Praha, 1984.
-
- A. Gill.
Characterizing experiments for finite-memory binary automata.
IRE Transactions on Electronic Computers, EC-9(4):469–471, Dec 1960.
-
- Mike Holcombe and Florentin Ipaté.
Correct Systems: Building a Business Process Solution.
Springer, 1998.
-
- Aditya P. Mathur.
Foundations of software testing 2e, slides, 2013.
-
- George H. Mealy.
A method for synthesizing sequential circuits.
Bell System Technical Journal, The, 34(5):1045–1079, Sept 1955.

Literatura II

A. Nerode.

Linear automaton transformations.

Proc. Amer. Math. Soc., 9:541–544, 1958.

A. Simao and A. Petrenko.

Checking completeness of tests for finite state machines.

IEEE Transactions on Computers, 59(8):1023–1032, Aug 2010.

